

„Soča“ izhaja vsak petek in veča po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrato:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunški ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

„Pisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delnicem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Deželni zbor.

Pretekli ponedeljek, 9. t. m., sešel se je goriški deželni zbor, da pregleda in potrdi račune za leto 1883. in proračune za leto 1885. vseh zalogov, ki se nahajajo v deželnem oskrbništvu, ter da reši druga prašanja, katera mu stavi vlada ali deželni odbor ali katera si stavi sam po svojih članih. Prerešati bo tudi nekaj peticij, ki so že došle, in drugih, ki najbrže še dojdejo. Načelnih prašanj po našem mnenju ne bo v letošnjem zasedanju, ako poslanci ne odstopijo od stare poti medsebojnega spoštovanja. Ako bi kdo iskal slave pri goriških kričarjih ali pa bi hotel delati sitnosti celemu zboru ali posameznim njegovim udom, imel bi prilike se vé da dovolj in bi lahko pouzročil velikih neveselosti. Menimo pa, da bi se pregrešili zoper naše zastopnike, ako bi le za trenotek mislili, da so komu bolj pri sreči spletke v korist naših neprijateljev, nego slava in korist domovine. Trdnega prepričanja, da naši poslanci se ne bodo ozirali na krik in ščuvanje nekkih goriških hujskačev in njih odsotnih pomagačev, ampak da bodo skupno brez razlike narodnosti delali za skupno domovino, pozdravljamo jih presrečno o začetku letošnjega zborovanja ter jim želimo najboljši uspeh.

V tej naši nadi potrjuje nas vse, kar smo do zdaj opazili v deželnem zboru. V ponedeljek ob 10. uri služil je milostljivi knez nadškof za srečen začetek zborovanja slovesno s. v. mašo v veliki cerkvi, pri kateri so bili navzoči mnogi poslanci in cesarski uradi ter lepo število pobožnega ljudstva. Petje in godba pri maši zaslužila sta primerno pohvalo. Po enajsti uri zbrali so se deželni poslanci v prvo sejo, pri kateri je bil prvič navzoč vzvišeni knez nadškof Alojzij. Njegovo milo obličje in mehka beseda naj bi mirila viharje, ako bi kdaj nastali v deželni hiši v njegovi navzočnosti. Razen barona M. Locatellija, ki je svojo odsotnost opravičil, bili so navzoči vsi poslanci.

Deželni glavar, vzvišeni gospod Franc graf Coroini, odpre sejo z naslednjim govorom v italijanskem jeziku: „Častiti gospodje! Z nova zbrane v tej deželni dvorani vsled poziva Njegovega Veličanstva cesarja 2. t. m. pozdravljam Vas najprej z odličnim in presrečnim pozdravom. — Ne morem dalje, da bi ne spomnil takoj težke in žalostne zgube, katero trpijo najvišja vladajoča cesarska hiša in ž njo vsi narodi

širne monarhije po smrti najvišje cesarice vdove Marije Ane. Češčena in ljubljena od vseh, ne samo od onih, ki so imeli srečo biti v njeni bližini, zaradi odličnih lastnosti uma in srea, ki so jo kinčale, spodobila se jej posebna hvaležnost zaradi izvanredne radodarnosti, s katero je hotela pomagati vsakemu, ki je prošil zaupljivo njene pomoči. Za vse to zagotovljen jej je tudi pri nas večna, neizbrisljiva spomin.“

„Drugi dogodkov tako važnih za našo deželo, da bi se omenjali v tem slovesnem trenutku, ni bilo, odkar so se zadnjič zaprla vrata te dvorane. Šle so stvari po svoji naravni poti in tako je morda bolje, ker v življenju narodov kakor posameznikov so veliki dogodki bolj pogosto vir nesreče nego povod veselju in radovanju.“ Govornik se spominja potem z živimi besedami umrlega deželnega denarničarja, ki je kot izgleden deželni uradnik služil odkar ima dežela svojo denarnico.

„O delavnosti Vašega odbora bote sodili Vi, častiti gospodje, in sicer v kratkem, ko se Vam predloži dotično poročilo. Vendar moram omeniti že danes, da se je prizadeval ustreči Vašim željam, ne le tistim ki so bile izražene v formalnih sklepih visokega zbora ampak tudi onim, ki so se le mimogredno izrekle v javnih sejah ali pri posvetovanjih v odsotkih. Tako se je sklenilo uprav no leto 1883. uže z 31. marcem t. l. ter je bilo tako mogoče, da se je sestavil uže sedaj sklepni račun deželnega zloga za imenovano leto. Ob enem se mu je dala taka oblika, ki podeljuje ono jasnost o finančnem stanju naše dežele, katero smejo zahtevati vsi naši sodeželani, v prvi vrsti pa njih zastopniki.“

Dalje je govoril deželni glavar v slovenskem jeziku: „Jaz vem dobro, častiti gospodje poslanci, da je Vaša naloga v tej deželni dvorani braniti interese Vaše narodnosti in pospeševati blagor raznih krajev lepe naše domovine, katere zastopati ste poklicani, in da bote popolnoma izpolnovali to svojo dolžnost. Prepričan sem pa tudi, da, kateri koli je Vaš materni jezik ali kakoršna koli politični muenje, ne bote nikdar pozabili, da če se je vselej in povsod resničen skazal stari pregovor: sloga jači, nesloga tlači — mora se posebno skazati v tako majhni deželi kakoršna je naša.“

Potem nadaljuje zopet v ital. jeziku: „Vendar za drugi krat razprave in izraz nasprotujočih si muenj, ki je blagodejen, ko ne razburja duhov in ne vzbuja

nepotrebnih strastij, ampak pripravlja pot resnici in pospešuje splošni dušni in gnotni blagor. Ta seja je pa odločena izključljivo le mislim in občutkom, kateri vsi skupno gojimo brez razločka, občutkom udanosti do naše domovine in presvitlega cesarja, v katerem smo častili vselej najmočnejšega in najvnetejšega pokrovitelja njenih potreb, kateremu, častita gospoda, v začetku svojega dela podajmo dolžno znamenje zveste pokorščine in neomahljive udanosti z vsklikom: Živio presvitli naš cesar Franc Jožef I.“

Poslanci odgovorijo s krepkimi: živio in ovviva.

Na to je deželni glavar predstavil kot vladnega zastopnika dvornega svetovalca barona Rechbacha. Milostljivi gospod knez nadškof storil je potem navadno obljubo, ki se mu je prečitala v italijanskem in slovenskem jeziku. — Naznanilo so se došle peticije. Blaž Chlades prosi za svojega sina Ludovika podporo, da bi dovršil malarsko šolo. Michellin Peter prosi, naj se mu daje iz zaloga za bolno in ranjeno vojake mesečna podpora 5 gl. „Asylverein“ na dunajskem vsoučilišču prosi podpore. Županija Ajba prosi podpore za popravo ceste iz Kostanjevice in Kolence v Kanal.

S tem je bil dovršen dnevni red prve seje, ki se je sklenila po 11¹/₂.

Druga seja bila je uže tistega dne popoldne ob 4 urah. Deželni odbor je položil račun ne za leto 1883. in proračune za leto 1885. vseh zalogov, katere oskrbuje. Izročijo se finančnemu odseku.

Dr. Abram je poročal o nasvetu, naj bi se odposlala po deželnem odboru prošnja visoki vladi, da bi predložila državnemu zboru načrt postave, po kateri bi bila prosta kolekov in pristojbin vsa pisma in pogodbe, zadevajoče pogodbenje Krasa po deželni postavi, ki je bila lani sprejeta. Predlog bil je sprejet.

Dr. vitez Tonkli predlaga, naj se voli razen finančnega tudi peticijski in pravni odsek, ker je verjetno, da tudi ta odseka dobita potrebnega gradiva za razpravljanje. Predlog se sprejme in na to se volijo trije odseki.

V finančni odsek so voljeni gospodje poslanci: Viljelm pl. Ritter, župan dr. Maurovich, dr. vitez Tonkli, Ivan Gasser, Andrej Kocijančič dr. Al. Rojic, dr. Verzeznassi. Načelnika so si izbrali Vil. pl. Ritterja. — V peticijski odsek so prišli gospodje: Evgen baron Ritter, Jožef Ivančič, Ignac Kovačič, Rajmund Mohorčič, Matija Jonko, Duttori in Del Torre. Načelnika so si postavili Dottorija. — V pravnem odseku

LISTEK.

Ubilo ga je vino.

Hrvatski spisal Jenio Sisolski; poslovenil Skalnikov.

(Dalje.)

II.

Preteklo je že leto dni, odkar je Matej pri vojaci. Izprva je večkrat pisal Tonki, a čez pol leta se je ubogo dekle le redko razveselilo z njegovim listom. Matej je pisal vsak mesec štoru Anselmu, ki mu je pošiljal novcev v Pulj in je pazljivo spravljal pisma neumnega mladeniča. Poštarjeva žena v Predgradi je znala za te Matejeve liste in za denarne pošiljatve štoru Anselmu, ter ni čudo, da se je ta glas kmalu raznesel po mestu. Tonki je srce bolelo, ko je slišala te glasove, a nekatere žene so jej vedno to ponavljale, ne da bi jo tolažile, ampak da jo odtegnejo Mateju. Te žene so imele sinove in drago bi jim bilo, da bi njih sinovi pripeljali v hišo tako umno, delavno in pošteno dekle. One žene so prigovarjale Tonko, klepetale jej mnogo, zdihovale, sklepale roke, da naj se varuje Mateja, ker je malopridnež, da ne bo dobrega iz njega, da v kratkem času ne bo imel ni hiše, kjer bi stanoval.

Matejev oče je bil zaviden človek, lahkoumen, prepirljiv. Že davno je prijatelj se štorom Anselmom, koji mu posojuje denarja na njegovo premoženje. Lovro Ružič, domači trgovec, je večkrat rotil Matejevega očeta, naj bi se spametil, a vse je bilo zastoj.

Izprva mu je dajal Ružič, česar je potreboval, a ko je sprevidel, da je razsipnik, zapre mu svoje duri ter noče biti deležen tuje nesreče. Ivan, Matejev oče, dobi prebežališče pri štoru Anselmu, ki je bil pripraven za vsako zlo. Štor Anselmo posojuje Ivanu dosti velike svote, a v malo letih je bil Ivan v njegovih pestéh. Ivan postane poleg vsega dolga še lenuh. Sramoval se je svoje motike ter pričel trgovati z vinom, kožami in živino. Na vse sejme je hodil, a vse, kar si je pridobil, hitro je zopet zapravil, in štor Anselmo ga je gulil in odiral, da ni mogel nikoli zadosti denarja skupiti, da bi plačeval svoje velike obresti.

Ivan Ilijić je bil udovec. Žena mu je umrla od žalosti, ko je videla, kako njen mož slabo gospodari. Ivan se je opil vsako nedeljo, a ona je jokala doma na ognjišči. Sramovala se je svojih sosedov in hodila je vsa potra. Ko je Ivan pozno po noči prilezel domov, kregal je ubogo ženo, a če bi ona le besedico zmirala, pele bi po njej moževe trde pesti. Njegov sin Matej vrgel se je že od mladih nog po očetu. Ivan Ilijić je bil močan in zdrav človek in rad se je udarjal po prsih ter bahal, da so taka, kot kremen in železo. Iskal in našel je svojo smrt. Na nekem sejmu po zimi se je opil in pital v neko grapo. Prespal je celo noč pod vedrim nebom in le težko je prišel do neke bližnje hiše. Tri dni potem umrje v tujem kraju, daleč od svoje rodovine in svojih sosedov. Nad njegovim odprtim grobom ni padla nobena solza. Čez nekaj časa po očetovej smrti se pokaže Matej v Predgradi. Odpustili so ga za zmiraj od vojaške službe. Prisedsi domov, žaloval je nekaj časa, ker je videl,

kako je zapuščen na tem svetu, a kmalu pozabi na očetovo smrt, ker ga je štor Anselmo tolažil pri polnej meri, pri kateri je sedeval cele dneve.

Matejeva hiša je bila stara in v slabem stanju, zato ga nagovarja štor Anselmo, naj si zida novo in večjo hišo. A kje je denar? To je bila Anselmova skrb. Štor Anselmo sezida Mateju hišo, a Matej še le zdaj sprevidi, da je padel po vsem v pesti navihane-mu oderuhu. Vse njegovo ni bilo toliko vredno, kolikor je bilo dolga pri štoru Anselmu. Matej je živel pod tujo streho ter ni znal in vedel, kako bi se iz dolga izkopal; začne klatiti se po sejmih, misleč, da bo s trgovino obogatel, a vino in kvarte pripeljale so ga do skrajno propasti. Štor Anselmo ni hotel več poznati Mateja. Vedno je Matej še mislil na Tonko ter se je nadejal, da njen oče vendar privoli. A stari Marko bi raje utopil svojo hčer nego bi jo dal mladeniču, ki je bil sramota predgradske občini.

Stari Marko zabrani svojej Tonki, da se ne sme z Matejem razgovarjati, ali dekle je še vedno ljubilo onega, kojega so vsi obžalovali in mnogi tudi prezirali. Ubogo dekle je trpelo mnogo žalosti in vedno je še upalo, da se njen Matej zmordri in poboljša. Več snubcev se je obrnilo do njenega očeta, a ona je vse odbila, tako da so neke stare žene trdile, da Matej je dekleta začaral. Tonkin oče se je mučil na vse načine, da bi dokazal svojej ljubljene hčerki, kako bi bila nesrečna, ko bi vzela pijanca, zapravljivca, ki je po neumnosti prišel na beraško palico.

Necega dne je pasla Tonka svojo malo čedo ovac na podnožji necega griča blizu morja. Oveče so

sedijo: dr. vitez Pajer, dr. Abram, dr. Verzegnassi, dr. Miklavž Tonkli, Franc Povše, Benardeili in Dottori. Na čelu jim je vitez dr. Pajer.

Drugi predmetov ni bilo na dnevnem redu, zato je predsednik sejo zaključil, obečavši, da dan in dnevni red prihodnje seje naznani poslančnem pismenim potom.

Dodatek. Poročila o deželnem zboru prinesla sta tudi tukajšnja italijanska lista. „L'Eco del Litorale“ je prinesel tudi oni del glavarjevega govora, ki je bil govorjen v slovenskem jeziku, in sicer v izvorni besedi. „Corriere“ je pa samo zaračunal, da je deželni glavar govoril tudi slovenski, ni pa prinesel onega dela govora ni v izvorniku ni v prevodu, ni po besedi ni po pomenu, kakor da onih besed ne bi bilo na svetu. Vrhu tega izreka imenovani list nekake sodbo o tem govoru ter meni, da deželni glavar vsled predobrega srca, ki mu bije v prsah, se morebiti vendar le moti o pomenu nekaterih namer. Ako „Corriere“ meni one napore, s katerimi bi se hotelo dokazati, da nad sedanjo obliko deželnega zbora bi bila druga še boljša, tedaj sodimo, da g. deželni glavar se gledé teh namer ne moti, ker so dovolj jasne. Če so tudi „Corriere“ znane, potem ni treba proročanja.

Italija.

Lepe reči godijo se v naši sosednji deželi, v Italiji, katere mnogi možje pravijo, da imajo pravico do naših pokrajin, ker se sliši v njih memo drugih tudi italijanski jezik. Govorica naj bi torej določevala, kako daleč naj sega italijansko kraljestvo. Zelje po Trstu in Tirolih izražajo se v Italiji pri vsaki priliki; ako bi hotela italijanska vlada izvesti vse to, kar zahtevajo nemirneži, bi bila morala že davno napovedati Avstriji vojsko. Za tak slučaj smo pa že pripravljene; kakor je tržaška nepokojnik pomirila slovanška moč, tako odbije vse tuje navale zvestoba cesarju udanih narodov.

Stadi se, ko človek bere, kaj počenjajo nekateri italijanski ropalci po italijanskih mestih, da bi ohranili med ljudstvom sovraštvo do Avstrije, ali Avstrija ne sme zapirati oči v tem oziru, ampak mora paziti na vse pojave, ki so ji nasprotne, da bo vedela, kako je treba na domači zemlji pripravljati nepremagljiv bran proti tuji sili. Pred nekim časom so snovali v Italiji raznih slavnostij v spomin Garibaldiju, katerega visoko častijo. V mestu Forli so razkrili pred nekaterimi dnevi dopersni kip Garibaldijev, ki ga je bilo dalo napraviti mestno starešinstvo. Te slovesnosti so se udeležila mnoga društva z zastavami. Ko so se odpravljala s svojega zbirališča na slavnostno mesto, prihrumi kopa fantalinov z rdečo-črno zastavo, ki je imela napis: živio Hamilkar Cipriani! živio socialni prevrat! Potem so sledili klici: Proč z Avstrijo! proč z avstrijskim polkovnikom! (kraljem Humbertom, ki je lastnik nekega avstrijskega polka). Policijski načelnik je zahteval, naj se zastava odpravi; ali v odgovor bilo mu je neprenesljivo zmirjanje, vpitje in žvižganje. Nekateri nemirneži se vržejo na policaja in ga začnejo suvati. Nekateri stražniki so vendar vzeli zastavo, ali stalo jih je mnogo

iskale redko travo med nizkimi smrekami. Tonka je sedela na velikem kamenu in zamišljeno gledala v tiho in sinje morje. Njeno lice je bilo blede, a oči mokre od joka. Tega dne pride k njej Matej, da bi zvedel zadnjo besedo njenega očeta. Ko ga deklica zapazi, se strese in prestraši, a beli njen obraz oblije rdečica. Matej sede k njej, kima z glavo nekaj časa, potem jo upraša tiho:

„Tonka, si li govorila z očetom?“

„Sem“, odvrne dekle, a solze jej zalijejo oči.

„Čemu jočeš?“ reče jej Matej in jo prime za roko.

„Kaj me to vprašaš? kako bi bila vesela, ko si ti...“ ni mogla izreči uboga deklica.

„A kaj sem jaz?“ tirja jezno Matej in stiska ramena.

„Odkar si prišel iz Pulja, še bolj zahajaš k onemu Anselmo. Matej, pred svetom se sramujem...“

„Tonka, ne nóri! Naj nama dovoli tvoj oče, da se poročiva, pa proklet naj bi bil, ako bi še kedaj začel v hišo onega tolovaja, ki me je oropal do kože“, reče Matej in se udari z desnico v prsi.

„Oče neče, da bi bila tvoja žena“, šepče dekle in nagne glavico.

Matejev obraz se zažari od jeze.

„Tonka, ti si moja!“ reče on skozi zobe.

Deklica se strese in mu nasloni glavico na rame. Molčita dolgo časa. Solnce je že zašlo za visoko in goló goro, na zahodu videli so se rumeni žarki. Morje je tiho, samo sem ter tja popihlja po modrem površji lahek vetrič, ki prihaja iz bližnjih dolinic. Daleč od obalij se beli krdelo galebov (morskih ptic), a oster njih glas razlega se po večerni tihoti. Bela jadra nekkih ladij leno prometa šibak veter. Nad griči in pečinami vzdiguje se tanka meglica od velike soparice. Matej in Tonka sedita še vedno na oblihih sinjega mrtja. (Konec pride.)

boja, predno se jim je to posrečilo. Vpitje in romovš bila sta nepopisljiva. Ljudje so tekli v hiše ter so se skrili, drugi so bežali v stolno cerkev, katero so odznotraj zaprli. Mnogo ranjencev bilo je na obeh straneh. Slednjič so vendar policaji obdržali zastave in so zaprli več oseb. Iz hiš, ki obdajajo redarsko poslopje, letelo je na tla brez števila listov z napisom: „živio Trident! živio Trst!“ „Proč z avstrijskim polkovnikom“. „Proč z avstrijsko-italijansko zvezo!“ „Živila socialna republika!“ Med tem ko so nekateri razsipali liste, so drugi ustno ponavljali besede onih napisov.

Tem enaki ali podobni dogodki vršili so se tudi drugod, posebno v Rimu. Takih dogodkov Avstrija nikakor ne more prezirati, ampak mora gojiti krepkih braniteljev proti takemu tujemu nasilstvu. Kje se dobiva les za tako bran, ni nam treba praviti. Slep je, kdor ga ne vidi.

O pretakanji vina v steklenice.

Govoreč o tem ne mislim dajati poduka onim našim prijateljem, kateri vzamejo od posestnika ali vinskega trgovca vsak mesec vedro vina ter je pretočijo precej v kakih 40-50 steklenic, da potem vsak dan odmašijo in izpraznijo steklenico. Mesec dni se vzdrži vsako čisto in zdravo vino v zamašeni steklenici, ako tudi ni to, kar se navadno razumeva pod izrazom „vino v steklenicah“, zrelo vino; (zato pravijo Nemci takemu vinu, da je flaschenreif.)

Pišem o polnjenji steklenic z vinom, katero ima v njih ostati leta in leta in katero se ima lahko prevažati poleti in pozimi brez vsakršnih slabih nasledkov. Pri takem polnjenju je treba paziti na dvoje: da je vino popolnoma zrelo in da se vliva v steklenice pravilno.

Prvi pogoj obstoji v tem, da je vino toliko zrelo in obležano v hramu, da ne menja lica in čistosti, ako pride z zrakom v dotiko. Naša vina dobé navadno to zrelost v drugem, mnogokrat še le v tretjem letu, ako so bila v prvem letu vsaj trikrat potočena, v drugem letu dvakrat in v tretjem enkrat ali dvakrat. Nekateri posestniki in vinski kupci trdijo, da je neobhodno potrebno, da se vsako vino, predno pride v steklenice, čisti z umetnimi čistili. Temu ne morem pritrditi, čeravno tudi jaz priznavam, da je vino, katero se čisti, popred zrelo za steklenice nego nečističeno. Kar sem rekel, da mora vino čisto ostati, ako je prišlo v dotiko z zrakom, se ne sme tako umeti, kakor bi se vino ne smelo čisto nič pomotiti, naj stoji na zraku kolikor koli časa. Naj se pusti vino, katero je bilo v steklenici dve leti zamašeno, v odprtem kozarcu dva dni, pomoti se nekoliko. Dovoljno znamenje zrelosti je že to, ako se vino ne pomoti, potem ko je bilo v dotiki z zrakom toliko časa, kolikor biva pri navadnem pretakanju.

Drugi pogoj obstoji v tem, da se vino ne peni pri pretakanju in da ne teče z velike visokosti, da manj ko mogoče zraka v steklenico se seboj vzame. Zavoljo tega ni dobro, da se v steklenico vino z navadno pipo vliva, ampak bolje je, da se vliva po dober in čistej kavčukovej cevi. Pri tem naj ostane sodček, iz kterega se vino jemlje, tako visoko, da je zraven njega stoječa steklenica, ktera se ima napolniti, nižja od dolnjih sodčkovih dog. Zdaj se kavčukova cev prav polagoma spusti v sodček blizu do dna, njen drugi konec pa, ko se je vino v cev potegnilo, se stavi tudi blizu dna v steklenico. Na ta način se vino v steklenici polagoma vzdiguje in ne pada tako visoko, kakor se mnogokrat dogaja. Vino pride tako skoro brez penjenja v steklenico.

Ko je steklenica napolnjena, mora se vzeti iz steklenice cev oprezno in precej potem se mora steklenica zamašiti, kolikor mogoče dobro. Za to delo so posebni stroji, brez kterih ne sme biti, kdor polni veliko množino steklenic. Za domačo nevažno porabo more se delo dobro izvršiti, ako so zanesljivi in oprezni ljudje zraven.

Do pisi.

V Gorici, 12. junija. — Jako neprijetno je nadlegovanje, s katerim nas nekateri goriški gospodje, večinom slovenski odpadniki in iz „blažene dežele“ privaudrani zagriznjeni neodrešenci, užé nekaj let sem pa tija opominjajo, da še živijo. Kedo se ne spominja več, kako so nekateri junaki užé pred leti umrlega narodnemu trgovcu Hadolinu v „gospodski ulici“ zamazali tablo, ki je imela slovenski napis. Pa saj ni treba ozirati se v preteklost. Na hiši nekega trgovca v Gorici vidimo lahko vsak dan znamenja junaških činov junaških mladičev zato menda, ker je bil omenjeni trgovec tako predrzen, da je na okna svoje prodajalnice razpostavil tudi blago s slovenskim napisom. Eneaka usoda je zadela v novejšem času slovenski napis na vojaškem skladišču (magazinu). In prav te dni smo videli na magistratnem poslopju priplepljen razglas tukajšnje vojaške oblasti, v katerem je imenovan „Travnik-Platz“, v oklepju pa „Piazza grande“. Ta razglas se je zdel našim junakom zopet dovolj važen, da so nanj „šturmali“. Ina nasega sta-

rodavnega Travnika je na onem razglasu neusmiljeno razmesarjeno.

Za to najnovejše junaško delo bi se še zmenili ne, ako bi ne bilo dobilo v javnosti sebi primerne odmeva. V svoje veliko ostrinjenje smo zapazili, da se je storil zdaj v tem oziru korak naprej. Do sedaj so se ti korenjaški čini godili molčé in na skritem v temni noči in nikdo jih ni zagovarjal; a zadnje junaštvo dobilo je užé javnega zagovornika pri belem dnevu; če tudi le posrednega. Kedor ne veruje, naj odpre zadnji „Corriere“. V tem listu namreč nekdo javno nastopa ter ostro biča vojaško oblast, ki se je „predrznila“ pisati pred „Piazza grande“ tudi slovenski Travnik, češ da to je razžaljenje mestnega magistrata, da kedó hoče imeti Travnik, naj gre v Bosno itd. Reči moramo, da s prva nismo svojim očem verjeli, ko smo to čitali. No, da se z bratcem „Corrierom“ po vsem ne vjemamo, to smo večkrat povedali, a da odpira svoje predale take baže ljudem, to je novo. Le takó naprej! če služi to mestu v čast, pridobí si zaslug.

S Trnovega. Z duem 2. junija minola je triletna doba tukajšnjega starešinstva in z dnem 25. na doba županovanja sedanjemu občinskemu načelniku. Ker ni znano, ali je županstvo slavnemu glavarstvu naznanilo to zadevo in razpis novih volitev, prosimo slavno županstvo, naj to stori, ako ni še storilo. Nekateri voliči.

V Tolminu, 10. junija. — V okolici tolminski namreč v Polubinji, Zabičeh, Zatulminu in Deljah razsaja vnetljiva škardlatca (der entzündliche Scharlach), ki je tudi v sredi Tolmina začela iskati si žrtev. Začenja za mrzlico in z otekline na vratu. Ker zahteva takja bolezen hitro zdravniško pomoč in ker je pri najmanjšem domačem pogrešku dobri izid zdravljenja dvomljiv, ni čuda da pri tej bolezni pogine veliko otrok. Tu poginejo vsi otroci, ki se zdravijo z merzlimi okladki in z zrakom, naopak večinoma ozdravijo tisti, katerim se pomaga z gorkimi hladivnimi pijačami, z mečilom in gorkoto. Škoda le, da večina otrok, komaj na polovico ozdravljena, že teka po prostem zraku, vsled česar z nova obolijo, posebno ker se leto vreme premenjuje vsako uro. Pritožbe, zadevajoče tukajšnjega zdravnika, se slišijo marsikatero. Preočito kaže svojo skrb zaradi plačila. Morda vendar ne misli, da je v Istri, kjer je „ščavo“ nekaterim le sredstvo k bogatiji; o našem zdravniku imamo boljše mnenje. Šole so zaprte. — Tudi te napake ne morem zamočati, da krsta (truga) umrlega otroka čaka več ur pred cerkvi cerkvenega obreda, in da jo med tem obkoli truma otrok.

Zdaj se je začelo djansko misliti na razširjenje pokopališča. Sedaj se že zida mrtvašnica. Zanimivo je to, da med tem ko se je v celem okraji se silo in pretenjem zahtevalo točno vredenje pokopališč, se postopa tu le z rokovnicami, dasi je bilo v Tolminu razširjenje pokopališča že davno potrebnejše nego kjo drugod.

Z Bolškega, 31. maja. (Naši Uskoki.) Možko besedo si izpregovorila, vrla „Soča“, v zadnjem uvodnem članku: „Peska v očih“ Prav tako. Naj svet vsaj izve, da še nismo vsi zaslepljeni slepci! Jednako je tudi dobro odgovoril dr. J. T. v zadnjem „Slovanu.“ (Mimogredé omenjeno: Jaz ne morem umeti, kako da ta prav potrebni list nekaterim ni po godu. Priznavam, da imamo listov sploh preveč in se tako moči po nepotrebnem cepijo. A Slovau nam je — ponavljam — zeló potreben. Potreba je, da se Slovenci spoznajo z drugimi Slovenci in da se tolažimo z mislijo, da nas je veliko. Slovenci smo šibki; zuala bi nas nevihta podreti.)

Pa, da se vrnem k prejšnjemu govorjenju. Ne iščimo preprirov brez potrebe. Prav pa je, da se odkrivajo rane na „narodnem telesu“ s tem namerom, da bi se mu, če mogoče, zacelile. Prav je, da se razmere pojasnujejo. „Kedor vse razmeri, ničesa ne zameri!“ bilo je gaslo g. Stritarju. Tudi meci se vidi, da našim ljudem ni trebé pridigovati o politični zmernosti. Nasprotno; da bi bil jaz politikar, hotel bi ljudem v tem oči odpirati. „A ljudstvo moli in plačuje davke“, dejal bi Boris M.

Ogibajmo se brezpotrebni preprirov. A treba je, da povemo, kar mora biti. Zdi se, da so uprav „Uskoki“ tisti, kojim je narodaost „molzna krava!“ (Za to se bojda naš X. se studom od njih obrnil!) Mej njimi so gospodje, ki so kedaj na Goriškem zvonec nosili, katere smo spoštovali. A zdaj nam to ni več mogoče! G. Stritar moreda ni govoril tako slabo, ko je dejal: da je nekajim narodnost le „molzna krava“. A treba je bilo, da bi bil svoje pismo druggam adresoval; prilagalo bi se bilo moreda bolje, nego sedaj. Moreda bi tudi ne bilo napačno, če bi nekdanje njegove sonete spat v roko vzeli in pogledali, kaj v njih pravi. N. pr.: Oj ljudstvo ti slovensko, zlata vredno, — Pošteno, umano, kakoršnih je malo, — Kako si tem sleparjem v roke palo, — Ki te v pogubo vodijo dosledno! — Al! o trpelo to vse vedne čase? — Oj žalost, ubogi narod je na škodi, — Pa zraven ljud mu krohota se! — A vous, gg. Uskoki!

Menim, da bi se onim, kojim je narod, klobasa, prav prilagale besede tudi istega pesnika: Oj pridi rešenik, družal razpodil.... P.

Iz Istre, 9. junija. (Volitve — učiteljsko društvo — posojilnica — letina.) Samooblastno, neopravičeno ravnanje laške večine v našem deželni zboru lanskega leta ni bilo za nas Slovane brez koristi. Nezakonito so zavrgli volitev treh naših poslancev, a izvoljeni so bili zopet 7. t. m. zakonito; v koprskem okraju ravno ista gospoda Vjekoslav Spinčič, šolski nadzornik, in Križanac, posestnik; a v Voloskem okraju pa gosp. Slavoj Jenko, trgovec, ker se je prejšnji vrli naš poslanec č. g. Sterk, kanonik, odpovedal kandidaturi radi bolehanja.

Letošnja volitev je za nas boljša, kakor lanska, kajti zmagali smo sijajno; laški podkupljenci so kljub vsej napetosti sprevideli, da je ves njihov trud zastoj, ter so izostali. — Vojak se vadi vojevanja z orožjem, naši volilci pa z volitvijo; še parkrat naj nas povabijo k volitvam, pa gotovo smemo računati, da v kmečkih občinah vseh šest okrajev bo zmaga naša. Do zdaj imamo samo dva okraja, a čez pet let upamo, da dobimo še ostale štiri. Okrajno glavarstvo na otocih ima sicer dva lahonska zastopnika, a kako sta bila izvoljena, razjasnil je jako temeljito vrli naš državni poslanec dr. Vitezić v državnem zboru. Oba sta uže dobila slano nezaupnico od dobre večine svojih volilcev; a da nista vsled tega odložila poslanstva, je uže sramotno. Slabša sta, kakor dunajski židovi! Pa njima ni za čast, ni jima za želje volilcev, ampak za gospodarstvo v deželi, kjer nimajo za to niti naravne, niti državne pravice. Ne bo več dolgo tako!

Tekom zjednega leta bode volitev v državni zbor, pri kateri bomo morda tudi kaj na boljšem; če drugoga ne, bomo vsaj vzbudili naše volilce, da bodo pri deželnih volitvah bolj pripravljeni. No, kratko rečeno, Istra se je začela vzbujati tako, da nismo mislili jednako. Bog in sreča junacka!

Kakor je večina naših deželnih zakonov ustvarjena le po laškem čuvliju, tako niso tudi šolske postave našemu narodnemu šolstvu ugodne; one innogo zavirajo šolski napredek. Častno je tedaj, da ima slovensko učiteljsko koprskoga okraja svoje društvo, kojemu namen je, pospeševati narodno šolstvo. Dne 29. maja imelo je isto društvo svoj letni občni zbor, kjer se je pokazalo, kakih cilih moči šteje učiteljsko v društvu. V koprskem okraju je narodno šolstvo v najboljšem stanju v celi deželi. Nobeden drugi okraj nima toliko povsem narodnih šol s takimi močmi, kakor ta. Le naprej!

Tudi v gnotnem obziru se je pričelo delovati in skrbeti za zaspuščenega kmetovalca v Istri, kjer ga sesajo brezsrčni karnjeli in lahoni. Neverjetno, a vendar resnično je, da zakletim našim sovragom ni preveč tiriti po šeststo od sto! — Ubožnemu našemu narodu bo tedaj dobro došla posojilna-hranilnica, katero so ustanovili domoljubi v koprskem okraju. Bog blagoslovi njih delo ter pomagaj, da bi se v kratkem po celi deželi osnovali taki prekrstni zavodi, kateri so jako dobro sredstvo k narodnemu osvobodjenju!

Letina v Istri ne kaže povsodi najboljše. V nekaterih krajih je žitu mnogo škodovala burja, ki je bila pred dežjem; a tudi sedanja dolgotrajna mokrota ne koristi. — Sadje je posebno po gorenji Istri uničeno po škodljivih žuželkah; tako so se semtertja vrgle na češnje, da so popolnoma gola drevesa: na njih ni ne sadja, ne perja. Bog pomagaj! Kmetovalec preti od vseh strani pogubljenje, a za njega se nihče ne zmeni. Deželni naš zbor uganja svojo posebno politiko; ali mu ni? mari za stebel dežele in države — za kmeta, Vlada je še le letos poslala potovalnega učitelja za kmetijstvo, ki je naše gore list in predno se bo kaj na bolje obrnilo ter se pokazal zdaten napredek v kmetijstvu, bodo pretekla leta in leta, a kmetovalec bode vedno bolj propadal. Treba bi bilo zdatne, hitre pomoči, — a od koga? Kdo se bo za ubozega, sovražnega, zaničevanega in preziranega Slovana v tužni Istri potegoval?!

Skalnikov.

Politični pregled.

Notranja politika suče se večinoma o volitvah v deželne zборе in o deželnih zborih samih. V prvem oziru nemamo kaj posebnega poročati, nego da se vse stranke prav pridno pripravljajo za volitve. Na Moravskem kaže se žalibog nekaka nejednost med Čehi, dočim so Nemci jedini. V zadevah deželnih zborov je omeniti, da sedaj zborujeta le Goriški in Istrski deželni zbor. O prvem najdeš dalje poročilo spredej, o zadnjem nam je najprej omeniti, da so slovanski poslanci, katere je brezozirna laška večina lani brez pravega razloga iz deželnega zbora izključila, zopet in sicer jednoglasno voljeni. Namesto bolehatnega g. Sterka voljen je

narodnjak Slavoj Jenko, kateri je vkljub temu, da mu je deželni glavar narekaval italijansko prisego in odgovor „prometto“, prisegel z besedo: „obečujem“. In čuda, Italijani so ostali mirni.

Na Ogerskem začnejo volitve v državni zbor v petek 13. t. m. Skoro vsi dosedanji volilni shodi končali so s pretepanjem, iz česar se lahko sklepa, da bo volilna borba ljuta, strašna. Zmaga pa gotovo vladna stranka, katera je postavila 370 kandidatov, dočim jih je postavila neodvisna stranka 172.

Hrvatski sabor je sprejel adresu po predlogih Vojnoviča in Gjurgjeviča, finančni odsek je dovršil debato o proračunu, kateri pride kmalu na vrsto v zbornici.

Prepir med Srbijo in Bolgarijo se je predpostril nego pomanjšal. Srbski zastopnik v Bolgariji je že klican in vse radovedno praša, kaj bo sedaj?

Ako dodamo, da se nemški listi strašno hudujejo nad onim člankom Gladstonovim, katerega smo že zadnjič omenili, ter kažejo bojazen pred angleško-francosko zvezo, povedali smo važnejše politične dogodjaje preteklega tedna.

Domače in razne vesti.

Vabilo k veliki slavnosti, katero priredi „Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici v nedeljo po sv. Cirilu in Metodu, na dan 6. julija t. l., ko se bode blagoslovi družvena zastava.

Spored. I. 1. Na jutro: Sprejem slav. društev in preč. „g. gostov po društvenem odboru. Ob 9. uri dopoludne se snidejo vsi udje „goriškega bralno-podpornega društva“ v društvenih prostorih na Travniku, „restavrant Pilsen“. Tam naj se blagovoljno zbero tudi došli gostje in zastopniki raznih društev. Ob 9 $\frac{1}{2}$. skupni odhod na Kostanjevico. 2. Ob 10. uri dopoludne: na Kostanjevici sv. maša, ki se bo brala na prostem. Pri sv. maši svira godba terzaškega „delavskega društva“ in poje pomnoženi pevski zbor. Po sv. maši: a. Pozdrav kumice, visokorodne gospe Dragotine grofinje Lanthierije v je in prečestitih gospodičin družic. b. Blagoslovljenje društvene zastave. c. Poklonitev trakov novo blagoslovljeni zastavi po visokorodni kumici, po deputaciji „ženskega oddelka podpornega društva terzaškega“ in po deputaciji goriških Slovenk. č. Slavnostni govor društvenega predsednika. Po slavnosti: odhod v mesto, kjer se v društvenih prostorih zastave shranijo.

II. Ob 1. uri popoludne: Slavnostni „banket“ na vrtu „Katerinijeve gostilne“. Rodoljubi, gostje in društveniki, ki se hočejo udeležiti ovega obeda, naj se oglasijo vsaj do 3. julija t. l. pri predsedništvu „bralnega in podpornega društva v Gorici“. Oseba plača 2 goldinarja. Pri banketu svira terzaška godba in poje možki pevski zbor. Konec ob 4. uri popoludne.

III. Velika „beseda“ na vrtu „Katerinijeve gostilne“. Pričetek točno ob 6. uri zvečer. a. Svira godba vojaška c. k. pešpolka vojvoda Ludovik bavarski, št. 62. b. Slavnostna deklamacija. c. Slavnostna kantata. č. Deklamacija zilske Slovenke. d. Petje. Pojeta terzaški in goriški pevski zbor. e. Umetna razvitljava. V h o d je dovoljen vsem domačim društvenikom, udom vabljenih slov. društev in rodoljubom ter prijateljem našega društva. Vstopnina za osebo 30 kr. Radodarne nadplače se hvaležno sprejmejo. Vstopnice se bodo dobivale dne 5. in 6. julija t. l. od 1.—4. ure popoludne v društvenih prostorih na Travniku in na dan svečanosti od 4. ure naprej pri vhodu na omenjenem vrtu. Natančni program „besede“ se kasneje proglaš. Društveni odbor se nadeja obilnega p. n. slavn. občinstva in uljudno prosi v prav mnogobrojno udeležitev. S posebnim visokoštovanjem: Odbor „slov. bralnega in podpornega društva“ v Gorici, dne 12. junija 1884.

Sedmi izkaz radodarnih doneskov za trak zastavi „bralnemu in podpornemu društvu v Gorici“
Gospodična Terezija Bajic 2 gl.; gena Lucija Zorn 2 gl.; gospa Marija Hmeljak 5 gl.; gospodična Ivanka Lašič 2 gl.; gospa Marija pl. Locatelli 1 gl. Vkup 13 gl. nov. S prejšnjimi razkazi vred 108 gl.

Jušt Vuga.

Za zastavo podpornega društva so darovali:
gospa Terezina Likar, učiteljeva soproga, 1 gld., Benigar Aleksander 20 kr., Fajgelj Rajmund 20 kr., Škerl Alojzij 20 kr., Šonc Alojzij 20 kr., Krajnc Janez 20 kr., Černe Anton 20 kr., Gabrijelčič Dragotin 10 kr., Draguš L. 10 kr., Kranjec Ivan 10 kr., Logar F. nc 10 kr., Gabler I. 10 kr., Bizajl Srečko 10 kr., Povšič Anton 40 kr., Trampuž Alojzij 20 kr., Stik

E. 4 kr., Kenda Henrik 10 kr., Hvala Dragotin 10 kr., Koren Katarina 10 kr., Kati Bizajl 50 kr., Kati Kašca 20 kr., Terezina Merlo 10 kr., Henrik Singer 10 kr., Jermol Terezija 20 kr., Osvalda Kebat 10 kr., Mihael Lebal 20 kr., Antonija Nardin 20 kr., Maria Piculj 10 kr., Terezina Goglia 10 kr., Mihael Nikolaj 20 kr., Magdalena Štergel 10 kr., Terezina Volf 20 kr., M. Hadolin 40 kr., Marija Kocijančič 20 kr., Neimenovan 10 kr. Vkup 6 gl. 74 kr.

„Ecn“ se poroča, da milostljivi kn e z o n a d s k o f odpotuje prihodnjo sredo popoludne, potem ko blagoslovi zajutra zastavo tukajšnjega pešpolka, na Kras, kjer bo imel v komeuskem in deviuskem dekanatu kanonično vizitacijo ter bo delil sakrament sv. birme. Knez nadškof je nameraval to potovanje za mesec julij, ali posebne okoliščine in prošnje iz dotičnih krajev so ga napotile, da začne svojo vizitacijo prej. Prvi dan, 19. t. m., bo birmoval v Komnu ter ostane z doma še ves prvi teden julija.

Priprave za blagoslovljenje vojaške zastave se delajo uže čez en teden. Pred glavarstvenim poslopjem na Travniku se vzdigujejo odri, ki so pripravljani za vabljenje goste. Na visokih drogih bodo vihrale zastave, znanujoče veseli dan. Altar se postavi t k pred glavarstvenim poslopjem. Ako bo prihodnjo sredo lepo vremo, bo videla Gorica prav svečano slavnost.

Procesija s sv. R. T. je letos v mestu izostala zaradi nestalnega vremena. Na Kostanjevici je bila procesija popoludne ob 6. uri. Udeležitev je bila od strani občinstva obilna; udeležilo se je tudi veteransko društvo z godbo in zastavo.

Major Karol vitez Catinelli, predsednik goriškega veteranskega društva, bil je pri zadnjem občem zboru imenovan častni ud tega društva. Včeraj po končani cerkveni svečanosti na Kostanjevici se mu je izročila častna diploma z veliko slovesnostjo.

Imenovanje. Filip A b r a m (svetovalec c. k. deželne sodnije. Trstu imenovan je svetovalec c. k. deželne višje sodnije.

Volitve v mestni zbor goriški so dovršene. V prvem razredu je bil voljen s 56 glasovi zdravnik dr. Hermin Perco. Ostalo je blizu vse pri starem. Mestni zbor je zgubil dr. Vinci-ja, odvetnika, ki se je bil odpovedal. Na njegovo mesto je prišla nova moč, g. Miha Furlani, trgovec z vinom na Koruu, katerega so volili volilci II. razreda.

Vladika Strossmayer, častni ud goriške čitalnice, je podaril goriški čitalnici 100 gld. in prav toliko tudi goriškemu bralnemu in podpornemu društvu. Slava vladiki, velikodušnemu podpiratelju izobraževalnih in človekoljubnih zavodov! Bog ohrani cerkvi in Slovanom še mnogo let moža, ki napenja vse svoje žile v to, da bi videl svoj rod srečen v dušnem in gnotnem oziru.

Razstavo cerkvene oprave priredi tisti teden po prazniku Jezusovega presvetega Srca, to je: 23. 24. 25. in 26. junija odbor društva „vednega čušenja sv. R. T.“ za tekoče leto 1884. Razstava bo v Coroninjevi hiši v Rabatišči h. št. 16. Na ogled postavljene reči dobijo potem v dar one uboge cerkve, ki so se za nje priporočile. V razstavi bo vedno kak ud društvenega odbora navzoč, kateri bo sprejemal naručila društvenikov in čestitih obiskovalcev.

Deželna razstava govede v Gorici. V namen da se z novo spodbujo pospeši razširjanje dobre plemenske govede in volov za delo v naše deželi, sklenilo je podpisano c. k. kmetijsko društvo prirediti koncem septembra meseca t. l. Deželno razstavo govede s podeljevanjem daril določenih iz društvenih zalogov. Darila obstoje v Svetinjah, denarji in častnem priznanji in deželi se jih lahko goveda vsake pasme, vsacega plemena in križanja, da je le v deželi rojena in izrejena ter za sposobno spoznana, da se po njej lahko zboljša domača govedoreja. S posebnim oznanilom se objavi dan in kraj in vse dotične določbe za to deželno razstavo. C. k. kmetijsko društvo v Gorici, dne 29. maja 1884.

Predsednik
CORONINI.

Tajnik
G. Velicogna.

C. k. kmetijsko društvo v Gorici vabi vsled sklepa centralnega odbora svoje ude k javnemu rednemu občnemu zboru, kateri se snide v Gorici v društveni pisarni dne 19. junija t. l. ob 10 $\frac{1}{2}$ uri predpoludne in v katerem se bode razpravljali sledeči dnevni red: 1. Poročilo o društvenem delovanju v letu 1883. 2. Kratko poročilo o društvenih računih in odobrenje proračuna za tekoče leto. 3. Predlogi in program za deželno goveje razstavo. 4. Poročilo in predlog o zglednih guojiščih v deželi. 5. Razni predlogi. Kdor bi hotel predlagati razpravo kakoga predmeta, kateri ni zapopaden na tem dnevnem redu, mora ga pismeno naznaniti centralnemu odboru vsaj 8 dni pred zborom (§. 34 društvenih pravil).

„Slovenski jez“ v Brdih napravi dne 22. t. m. (tretjo nedeljo po Binkošti) v Biljani p o d u č n o p r e d a v a n j e v prospet kmetijstva. Govoril bode

g. odbornik Anton Jakončič, posestnik v Šlovrenci, ki je pred malo leti dovršil kmetijsko šolo v Gorici. Začne se predavanje 5. uri popoldne v šoli.

K obilni, brezplačni vdeležbi vabi odbor. Dne 6. julija bode praznoval „Slovenski jez“ praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Izbrala se je nedelja po godu, da bode vdeležba obilnejša od prejšnjih let. Naj pred bode slevesna služba božja v Biljanski cerkvi ob 10. uri, potlej redni občni zbor, pri katerem se izvoli nov odbor in nov predsednik. Da se tega vdeležé vsi gg. društveniki, vabi jih stari odbor.

V Števerjanu napravi katoliško-bralno društvo prihodajo nedeljo, 15. t. m., besedo s programom, ki smo ga zadnjič objavili.

O solkanski učiteljski konferenci, dobili smo od prvega dopisnika obširen dodatek kot odgovor na zadnja „Pojasnila“. Za danes smo morali spis odložiti.

Toča je prišla te dni čez Korminsko goro v Brda in je segla čez Rutarje do Šlovenca in Hlevnika, kjer stoluje prav slovensko županstvo takraj Idrije. Po teh mejnih krajih je tudi druga leta rada toča padala, med tem ko je drugim Brdom zanašala — morda na priprošnje sv. Cirila in Metoda, katerima se priporočamo.

Pesni. V kratkem izide v Hilarijanski tiskarni v Gorici prvi zvezek pesmi Vinka Gregoriča Podkrajcokorskega. Knjiga bo obsegala okoli 60 do 70 pesmi in blizu 100 strani ter bo stal iztis 30 do 40 kr. Prav bi bilo, da bi se naročniki uže zdaj oglasili, — da bi se vedelo, koliko iztisov natisniti. Naročila sprejemata g. skladatelj v Prvačni in Jušt Vuga, odpravnik „Soče“, v Rabatišči, h. št. 20.

Jurdičeve zbrane spise priporočamo prijateljem lepega berila in vsem, katerim je na srci naša leposlovna književnost. Dozdaj sta gotova dva zvezka. Prvi prinaša roman: Deseti brat in stoji nevezan 1 gl., v izvirnih krasnih platnicah vezan 1 gl. 50 s. Drugi zvezek ima to vsebino: 1. Jurij Kozjak, slovenski janičar, 2. Spomini na deda, 3. Jesensko noč mej slovenskimi polharji, in 4. Spomini starega Slovence. Nevezan velja 70 s., krasno vezan pa 1 gl. 20 s. Naročajo se pri g. dr. Jos. Stare-tu v Ljubljani. Za letos se nam obeta še III., IV. in V. zvezek. Rojaki, sezite po njih!

Listnica uredništva. G. dopisniku z beneške meje: dajte dopisu pristojno obliko, potem ga radi sprejmemo; v svoji sedanjosti sestavi bi po našem mnenju nič ne popravil in več škodoval nego koristil.

Zahvala.

Vsemu slavnemu občinstvu, vsem zlahtnikom in sorodnikom, posebno pa častiti duhovščini, kateri so dne 7. t. m. našo nenadomestljivo hčer oziroma mater Terezijo, omoženo Rijavice, zadnjega naših otrok, ki se je dne 4. t. m. po 1½ leto trajajoči hudi bolezni, previdena z vsemi sv. pripomočki za umirajočo, v boljši svet preselila, spremili k večnemu počitku in nama tako neizrekljivo tugo deloma olajšali, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Ostali žalujoči
Jožef Faganel }
Terezija Faganel } roditelja
Amalija Rijavice hčer

Osek, dne 7. junija 1884.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodojna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejšo želodčno bolesto. Prav izvrstno vstrožajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojazt, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregiznjajo samo omoženih boleznih, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Gosp. JANEZ GARLATTI, trgovec v Kanalu, in gospodična LOJZIKA KOFOL praznovala bosta dne 21. t. m. svojo poroko. — Ker sta oba domačinca in vrla narodnjaka, voščimo jima iz dna srca, da bi doživela še mnogo srečnih let!
Več Kanalcev.

Št. 397.

Razpis službe.

Obrok prošajam za tajnikovo službo pri tukajšnji kupčijski in obrtnijski družbi, ki je bil določen z razpisom 1. marca 1884. št. 163 do 30. aprila t. l., se je podaljšal do konca tekočega meseca junija.

Z imenovano službo je združena letna plača 1500 gld., ki se plačujejo vsak mesec naprej, in pravica do pokojnine v smislu dotičnega pravilnika, potrjenega od visokega c. k. ministerstva.

Imenovanje bo veljalo kot stalno po enoletni skušnji, ki mora zbornico popolnoma zaloveliti.

Preslici morajo biti avstrijski državljani, morajo znati popolnoma italijanski in nemški ter poznati po mogočnosti slovenski jezik.

Prošnje se spričevali, ki dokazujejo sposobnost prosilcev za razpisano mesto in njih znanstveno izvedenost v tej stroki (§ 14. postave 29. junija 1868, drž. zak. zvezek XXXIV. št. 85), naj se pošljejo predsedništvu tukajšnje kupčijske in obrtnijske zbornice do konca junija t. l.

KUPČIJSKA IN OBRITNIJSKA ZBORNICA
v Gorici, 1. junija 1884.

Predsednik
V. PL. RITTER.

C. k. pr. zavarovalnica
„FENIKS“
z Dunaja,
ustanovljena leta 1860.
Glavnica gld. 5.000.000
Glavni zastop v Gorici
J. SPALLINGER
V Roštelji št. 28.

Doktor Franc Veronese,
občinski zdravnik v Korminu,
bivši sekundarij c. k. občne bolnišnice na Dunaji, specialist za bolezni v živcih, stanuje v Korminu, ob cesti proti železnični postaji, v vili barona Locatelli-ja, in zdravi od 12. do 1 ure.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.
SAMO
pri Ignaciji Steinerji v Gorici,
nasproti nadškofjski palači,
moreš si priskrbeti po ceni trdno in lepo obleko narejeno ali po meri.
Za pomladanski čas dobiva se tam:
1000 celih oblek z volne po gl. 8 do 30
750 povrhuhih sukenj z volne „ gl. 8 „ 22
2000 volnenih hlač „ gl. 2.75 „ 8
1500 volnenih jop „ gl. 5 „ 15
800 oblek z volne za dečke in otroke „ gl. 2.50 „ 8
Ogromna zaloga tkanin za obleko po meri. Blago na ogled dobi na deželo, kdor se oglasi, brezplačno in poštovine prosto.
Ima svojo krojačnico.
Kar ne pristuje, radi zamenimo.

Prečastiti gospod! Štejem si v dolžnost, da Vam naznam izvanredno ugoden uspeh „dr. Roze življenskega balzama“.

Nadlegovala me je namreč dalje časa taka težava v želodci, da sem smel uživati le najlažjo jedi, a najesti se nisem smel nikoli.

Če sem kaj več jedel ali kaj tolstega použil, občutil sem nenavadno težavo in slabost.

Zatekel sem se k najrazličnejšim zdravilom in sredstvom, ne da bi mi bilo kaj pomagalo. Vašemu izvrstnemu „dr. Roze življenskemu balzamu“ se moram pa zahvaliti za popolno ozdravljenje. Pet steklenic Vašega „dr. Roze življenskega balzama“ sem porabil in morem zdaj po petmesečni želodčni bolezni zopet opravljati prejšnja opravila.

Naznanjam Vam ob enem, da mnogi znanci so rabili Vaš „dr. Roze življenski balzam“ pri želodčnem krči, omotici, srčnem bitju itd. z najboljim uspehom, za kar se Vam vsi presčno zahvaljujemo. Prosim, pošljite mi zopet pet steklenic.

Spoštovanjem
Jožef Hansmann, kraleec.
Heinrichsdorf pri Friedlandu (Češko).

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravlja

je odvisna zgolj od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker ta je glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutenja. Najbolj potrjeno **DOMAČE ZDRAVILO**, prebavljanje vrediti, doseči primerno mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdrave krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA življenski balsam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč, potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prebavljanja, posebno pri prejedanju, po kislem dišečem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in želodcu, želodčnem krču prenasbanju želodca z jedmi, zasliženju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled slabega prebavljanja); on oživlja vso delavnost prebavljanja, dela zdravo in čisto kri in bolno telo dobiva zopet poprežno moč in zdravje. Vsled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

SVARJENJE!

Da se izogojno najljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rosov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205—3. — V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kärner, lekarničar. A. de Gironcoli lekarn. V OGLEJI: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. Ant. Suttina — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, raue in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turh, gnojnih tokih, pri čevu v prstu in pri nohtanju, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščenju, pri morski (parvi) kosti zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopah rokah, zoper tšajo, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekočo rano, odprto nogo, zoper rako in vneto ležo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklne se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem se le se mazilo na nje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skuše o in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

„Jurij s pušo“

šaljiv list s podobami,

izhaja dvakrat na mesec v Trstu. Naročnina mu je do konec leta 1 gld. 50 kr. Naj se pošilja pod naslovom **IVAN DOLINER**, tiskarna Amati v Trstu.